

Utökad kapacitet för magnetkameraundersökningar

Dnr 04426-2017

Förslag till beslut

1. Bild- och funktionsmedicin inom Division Länssjukvård godkänns att tidigarelägga reinvesteringen av en (1) MR-kamera till Piteå äldvåls sjukhus och därmed köra två parallella MR-kameror i Piteå fram tills att om- och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus är klar. Därefter avvecklas den befintliga MR-kameran i Piteå.
2. Bild- och funktionsmedicin inom Division Länssjukvård tillstyrks 10 000 000 kr ur befintlig investeringsram för ombyggnation i samband med reinvestering av MR-kamera i Piteå.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen beslutar att tidigarelägga reinvesteringen av MR-kameran i Piteå och därmed fördubbla kapaciteten av magnetkameraundersökningar i Piteå fram tills att om- och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus är klar. Detta ser Regionstyrelsen som nödvändigt för att säkerställa att patienter i behov av magnetkameraundersökning får den inom rimlig tid.

Sammanfattning

Region Norrbotten gör färre MR-undersökningar än vad behovet är vilket gör att kön växer och köp av MR-tjänster från extern leverantör är nödvändigt. Ett flertal undersökningar på MR-kamera förväntas öka i framtiden, vilket gör att ytterligare MR-kapacitet behövs i Norrbotten för att kunna möta upp till det växande behovet.

Produktionsplanen visar att ytterligare MR-kapacitet är nödvändig under 2018 fram tills att om- och tillbyggnaden vid Sunderby sjukhus är klar.

Regionstyrelsen fattade 31 oktober beslut om att reinvestera MR-kameran i Piteå. För att säkerställa att patienter i behov av magnetkameraundersökning får den inom rimlig tid är det mest fördelaktiga alternativet med hänsyn tagen till både kvalitet och kostnad att köra två parallella MR-kameror i Piteå fram tills att om- och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus är klar.

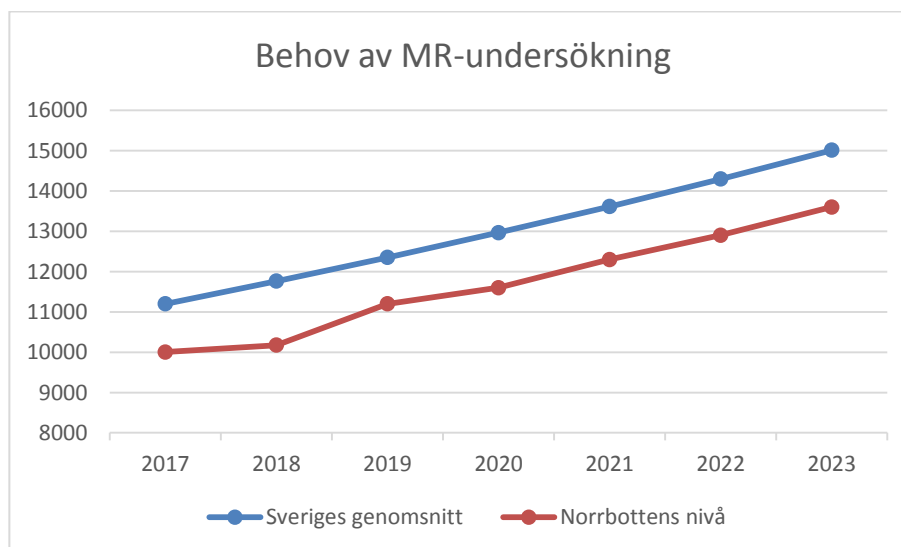
Ärendet

Region Norrbotten gör färre MR-undersökningar än vad behovet är vilket gör att kön växer och köp av MR-tjänster från extern leverantör är idag nödvändigt.

Behovet av magnetkameraundersökningar har ökat med ca fem procent per år de senaste fyra åren. Det finns idag ingen anledning att tro att behovet inte kommer att fortsätta att öka i ungefär samma takt kommande år. Ytterligare

undersökningar väntas öka i framtiden så som bröst och prostata. Många landsting och regioner har konverterat vissa undersökningar från exempelvis datortomografi (DT) till MR. Region Norrbotten har av kapacitetsbrist inte konverterat i den utsträckning som är önskvärd. Se *Diagram 1 – Behov av MR-undersökning* för Sveriges genomsnitt av MR-undersökningar per region/landsting samt Region Norrbottens behovskurva. Behovskurvan är estimerad utifrån dagens behov av MR-undersökningar plus en ökning på fem procent per år.

Diagram 1 – Behov av MR-undersökning

Med befintliga MR-kameror kommer regionen i dagsläget upp i ca 9 000 undersökningar per år vilket inte är tillräckligt för att kunna följa vår egen behovskurva enligt *diagram 1*. För att hålla nere kön köps idag ca 1 800 undersökningar av extern leverantör. Under de två senaste åren har införande av nya datortomografer i länet samt satsningar för att höja kvalitet och minska kö prioriterats. Från och med 2018 är denna DT-satsning klar och normal kapacitet ska kunna hållas på befintliga MR-kameror. Vid årets slut kommer dock ca 2300 patienter att vara i kö till MR-undersökning.

För att säkerställa att patienter i behov av magnetkameraundersökning får den inom rimlig tid har olika alternativ analyserats.

Att köpa ytterligare externa MR-tjänster utöver befintligt avtal har också analyserats men ses inte som ett alternativ p.g.a. att det skulle innebära mycket höga kostnader för undersökningar och sjukresor.

Alternativen som analyserats är:

- 1) Maximalt med externa MR-tjänster avropas enligt befintligt avtal med externa leverantör.
- 2) Externa MR-tjänster avropas enligt befintligt avtal med extern leverantör under 2018 samt att ytterligare en MR i Piteå driftsätts fr.o.m. 2019 t.o.m. att om- och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus är klar. Detta innebär att två parallella MR-kameror körs i Piteå under en begränsad period.
- 3) Kapacitetsökning på MR-kameran i Gällivare.
- 4) Utökning av MR-kamera i Kiruna

Alternativ 1

Idag har Region Norrbotten tillsammans med Västerbottens läns landsting och Landstinget i Västernorrland ett ramavtal på mobila MR-undersökningar med en extern leverantör. Avtalet löper ut 2018-10-31 med möjlighet till förlängning ytterligare 12 + 12 månader.

Kapaciteten för den mobila magnetkameran är ca 2 200 undersökningar per år för Region Norrbotten. Från och med 2018 till och med oktober 2020 kan alltså ca 6 200 undersökningar köpas av leverantören. De undersökningar som är aktuella är enklare typer som kan hanteras av 1 personal och utan kontrast, då detta är förutsättningarna för MR-trailern. Detta innebär att de svårast sjuka måste undersökas på någon av de stationära MR-kamerorna inne på sjukhusen, vilket i sin tur innebär att det är dessa patienter som hamnar i kön.

Alternativ 1 - Externa MR-tjänster avropas enligt befintligt avtal	2018	2019	2020
Ökade driftkostnader jämfört med 2017	0,8 Mkr	0,8 Mkr	0 kr
Antal patienter i kö	2 400 st	3 000 st	4 500 st

Ökade kostnader för detta alternativ består i att regionen köper maximalt med undersökningar av extern leverantör under 2018-2020.

Alternativ 2

Detta alternativ innebär att en mindre mängd MR-undersökningar behöver köpas av extern leverantör under 2018-2020 och att reinvesteringen av den befintliga magnetkameran i Piteå tidigareläggs d.v.s. istället för att den befintliga ersätts på en gång blir det två parallella magnetkameror i drift från och med 2019. Detta ska ses som en övergångsperiod för att klara produktionen fram tills att om-/tillbyggnaden är klar i Sunderbyn och ytterligare en magnetkamera tas i drift i Sunderbyn. I samband med detta avvecklas den befintliga magnetkameran i Piteå. Anledningen till att Piteå är förstahandsvalet är att det där finns röntgensjuksköterskor, läkare och ingenjör med

MR-kompetens, vilket gör att färre personal behöver anställas. Ytterligare en magnetkamera innebär att ca 3200 fler undersökningar per år kan göras i Piteå.

Alternativ 2 - Externa MR-tjänster avropas enligt befintligt avtal samt ytterligare MR i Piteå fram t.o.m. 2020.	2018	2019	2020
Ökade kostnader för köpta tjänster jämfört med 2017	0,8 Mkr	-1,6 Mkr	-2,6 Mkr
Ökade förvaltningskostnader jämfört med 2017	0 kr	0 kr	1,5 Mkr
Ökade personalkostnader jämfört med 2017	0 kr	1,3 Mkr	1,3 Mkr
Ökade kostnader för avskrivningar skilt från planerat*	0 kr	1 Mkr	1 Mkr
Ökade driftkostnader jämfört med 2017	0,8 Mkr	0,7 Mkr	2,7 Mkr
Antal patienter i kö	2 400 st	800 st	400 st

*Kostnaden för ombyggnationen för att kunna köra två stycken MR-kameror i Piteå är 10 000 000 kr i jämförelse med en ombyggnation för att endast göra en reinvestering av befintlig MR-kamera som bedöms till 3 000 000 kr. Utökad investeringsutgift på 7 000 000 kr skrivs av på 7 år, dvs. 1 Mkr per år under 2019-2025.

Ökade kostnader för detta alternativ består i att regionen köper maximalt med undersökningar av extern leverantör under 2018, ökade kostnader för förvaltning fram tills att befintlig MR-kamera avvecklas, ökade kostnader för personal samt för avskrivningar i och med att en ombyggnation för att kunna köra två MR-kameror är ca 7 000 000 kr dyrare än att endast ersätta den befintliga.

Efter avveckling av befintlig MR-kamera i Piteå kan utökad personal överflyttas till Sunderby sjukhus för drift av beslutad utökning av MR-kamera i om-/tillbyggnaden av Sunderby sjukhus.

Att tidigarelägga reinvesteringen i Piteå och ha två parallella MR-kameror i drift innebär investeringsmedel enligt *Tabell 1 - Investeringar*.

Tabell 1. Investeringar

MR till Piteå	
MR-kamera (enligt tidigare investeringsbeslut av Regionstyrelsen)	15 350 000 kr
Ombyggnation	10 000 000 kr

MR-kamera och ombyggnation för MR-kamera till Piteå finansieras via tilldelad investeringsram för 2018 för division Länssjukvård och Fastigheter.

Alternativ 3

Genomsnittet i Sverige för en röntgenavdelning i storlek med eller större än Sunderbyn producerar ca 3 600 undersökningar per år. En röntgenavdelning i storlek med eller mindre än Piteå och Gällivare producerar ca 3 200 undersökningar i genomsnitt per år. Enligt Region Norrbottens historiska produktion och kommande produktionsplan är antalet undersökningar per MR-kamera följande

- Sunderbyn 3600 st
- Piteå 3200 st
- Gällivare 2200 st

En analys har gjorts över produktionen i Gällivare som ligger under Sveriges genomsnitt. Av 2 200 utförda undersökningar i Gällivare avser cirka 1 500 undersökningar patienter från Malmfälten/Jokkmokk/Pajala. Att Gällivare inte når en högre produktion beror dels på att patienter i Malmfälten redan får sin undersökning utförd i rimlig tid i Gällivare och för att hålla produktionen uppe reser patienter från kusten, men även på att det är mycket svårt att rekrytera nödvändig personal i Gällivare. Idag är ca 40 procent av personalen i Gällivare över 60 år. Upprepade rekryteringsförsök har gjorts i Nor-

den under 2017 utan att lyckas anställa en enda röntgensjuksköterska till Gällivare.

Detta gör att en produktionsökning i Gällivare ej ses som ett rimligt alternativ från och med 2018. Dock ska rekryteringsarbete fortsätta för att på sikt säkra rätt kompetens i Gällivare.

Alternativ 4

Att utöka med en magnetkamera i Kiruna innebär motsvarande kostnader för investering som i alternativ 3, d.v.s. 15 350 000 kr för magnetkamera samt 10 000 000 kr i ombyggnation. Det kommer att skilja sig åt gällande driftkostnader i och med att tre röntgensjuksköterskor och 1 radiolog behöver rekryteras i jämförelse med en röntgensjuksköterska och en radiolog till Piteå. Detta beror på att MR-verksamhet inte finns idag i Kiruna.

Idag är det mycket svårt att rekrytera personal till både Gällivare och Kiruna. Vad gäller patientunderlag så är det ca 1 500 av 2 200 undersökningar som görs i Gällivare som avser patienter från Malmfälten. Av dessa 1 500 undersökningar så avser cirka hälften patienter från Gällivare och hälften patienter från Kiruna. Om en MR-kamera installeras i Kiruna minskar beläggningen i Gällivare med cirka 700-800 undersökningar.

Det finns redan en god MR-kapacitet i Malmfälten vilket idag säkrar att patienter i norra Norrbotten får sin MR-undersökning utförd inom rimlig tid i Gällivare. Brist på MR-kapacitet finns framförallt i kustområdet. Dessutom är rekryteringen till Malmfälten extremt problematiskt vilket gör att detta alternativ ej kommer att bidra till att patienter, totalt sett över länet, i behov av MR-undersökning får den inom rimlig tid.

Slutsats

Med att endast köpa maximalt med undersökningar av extern leverantör kommer kön att fortsätta att växa vilket inte säkerställer att patienter i behov av MR-undersökning får den inom rimlig tid.

Att utöka kapaciteten i Gällivare ses inte som en lösning från och med 2018 då patienter i Malmfälten redan idag får sin undersökning utförd i rimlig tid samt de svårigheter som finns i att rekrytera nödvändig personal. Däremot ska arbetet kring detta fortsätta för att om möjligt på sikt kunna höja produktionen i Gällivare för att möta upp till det ökade behovet enligt *Diagram 1 – Behov av MR-undersökning*.

Att starta en MR-verksamhet på annat sjukhus än de sjukhus som redan har det idag ses inte heller som ett rimligt alternativ utifrån kostnader samt svårigheter i att rekrytera personal och aktuellt patientunderlag på orten.

Alternativet att driftsätta två MR-kameror i Piteå fram tills att om-/tillbyggnaden av Sunderby sjukhus är klar ses som det bästa alternativet utifrån att det är patienter från länets kustområde/södra delar som ej får sin

undersökning utförd i rimligt tid samt kostnader, kö till undersökning, personalläge och framtida behovsökning.

Genomförande

Division Läns sjukvård ansvarar för genomförandet som bedrivs inom ramen för regionens projektmodell för att på bästa sätt kunna säkerställa att det finns kontrollfunktioner för mål, budget, resurser och risker.

Tidplanen kommer att utarbetas i detalj med vald leverantör med målet att ytterligare MR-kamera är införd Q1 2019 i Piteå.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Läns sjukvården

Divisionschef Länsteknik

Ekonomi- och planeringsavdelningen

Projektchef Fastigheter